

Національний
банк України

Результати опитування керівників підприємств Рівненської області щодо їх ділових очікувань*

IV квартал 2024 року

*Надані результати є відображенням лише думки респондентів – керівників підприємств Рівненської області в IV кварталі 2024 року і не є прогнозами та оцінками Національного банку України.

Результати опитування підприємств Рівненської області у IV кварталі 2024 року свідчать, що, незважаючи на війну, високі ціни на сировину, матеріали та обмеженість виробничих потужностей, **респонденти очікували зростання обсягів виробництва товарів і послуг в Україні**, водночас стримано оцінювали перспективи розвитку своїх підприємств у наступні 12 місяців. Очікувалося повільніше зростання цін. Девальваційні очікування посилилися.

У наступні 12 місяців керівники підприємств області очікували:

- **зростання обсягів виробництва товарів та послуг в Україні:** баланс відповідей – 16.7% (у попередньому кварталі – «мінус» 23.1%) (графік 1), у цілому по Україні – «мінус» 1.4%;
- **повільніше зростання цін на споживчі товари та послуги:** 50.0% респондентів очікували, що інфляція перевищить 10.0% (у попередньому опитуванні – 61.5%), у цілому по Україні – 53.7%. Головними чинниками інфляції респонденти продовжували називати воєнні дії, курс гривні до іноземних валют та витрати на виробництво (графік 2);
- **посилення девальвації національної валюти:** знецінення гривні відносно долара США очікували 100.0% респондентів (у попередньому кварталі – 92.3%), у цілому по Україні – 92.8%;
- **фінансово-економічний стан своїх підприємств на поточному рівні:** баланс відповідей – 0.0% (у III кварталі 2024 року – «мінус» 7.7%) (таблиця), у цілому по Україні – «мінус» 1.2% (таблиця);
- **збільшення обсягів реалізації виробленої продукції:** баланс відповідей – 25.0% (у попередньому кварталі – 0.0%). Водночас респонденти очікували, що обсяги реалізації продукції на зовнішньому ринку залишаться без змін: баланс відповідей – 0.0% (у III кварталі 2024 року – 16.7%) (таблиця). У цілому по Україні баланси відповідей – 9.0% та 7.7% відповідно;
- **збільшення обсягу інвестиційних видатків** як на виконання будівельних робіт, так і на машини, обладнання та інвентар: баланси відповідей – по 16.7% (у попередньому кварталі – по «мінус» 16.7%) (таблиця), у цілому по Україні – «мінус» 1.6% та 9.3% відповідно;
- **кількість працівників на своїх підприємствах на поточному рівні:** баланс відповідей – 0.0% (у попередньому кварталі – 7.7%) (графік 4), у цілому по Україні – «мінус» 6.6%;
- **зростання цін на товари / послуги, що купують підприємства, високими темпами:** баланс відповідей – 100.0% (у попередньому кварталі – 92.7%). Респонденти області також очікували зростання цін на товари / послуги власного виробництва: баланс відповідей – 66.7% (у III кварталі 2024 року – 69.2%) (графік 6). На подорожчання товарів / послуг власного виробництва найбільше впливали ціни на енергоносії, вартість трудових ресурсів (вплив чинника посилюється порівняно з попереднім опитуванням) та ціни на сировину і матеріали (графік 7);
- **зростання витрат на одиницю продукції нижчими темпами:** баланс відповідей – 50.0% (у III кварталі 2024 року – 66.7%). Водночас респонденти очікували швидше зростання витрат на оплату праці одного найманого працівника: баланс відповідей – 50.0% (у попередньому кварталі – 41.7%) (графіки 4, 6).

Воєнні дії та їх наслідки, занадто високі ціни на сировину та матеріали, а також обмеженість виробничих потужностей респонденти називали головними чинниками, що стримують спроможність підприємств нарощувати виробництво (графік 5).

Підприємства області залишили без змін свої очікування щодо потреби в позикових коштах найближчим часом (графік 8). Респонденти, які планували брати банківські кредити, обирали кредити виключно в національній валюті. Наявність інших джерел фінансування, невпевненість у спроможності підприємства вчасно виконувати боргові зобов'язання та занадто високі ставки за кредитами відзначалися респондентами як головні стримуючі чинники залучення кредитних ресурсів (графік 9).

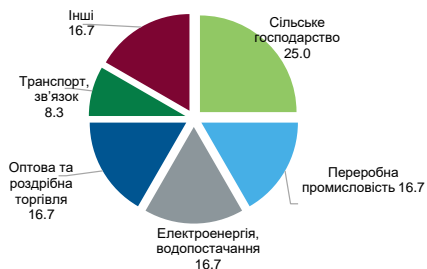
Усі респонденти області зазначили, що не мають проблем із проведенням операцій з коштами, розміщеними на банківських рахунках (у цілому по Україні – 96.5%).

Оцінки респондентів щодо стану підприємств на момент опитування (графік 3):

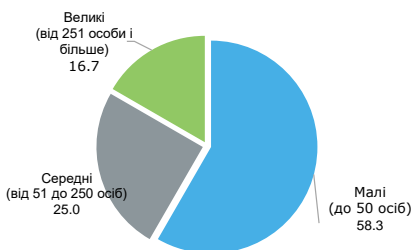
- **поточний фінансово-економічний стан погіршився й оцінювався як поганий:** баланс відповідей – «мінус» 8.3% (у попередньому кварталі – 0.0%), у цілому по Україні – «мінус» 6.1%;
- **рівень залишків готової продукції власного виробництва нормальний:** баланс відповідей – 0.0% (у попередньому кварталі – «мінус» 16.7%);
- **підприємствам області необхідно залучати додаткові виробничі потужності, щоб задовольнити неочікуване зростання попиту:** баланс відповідей – «мінус» 16.7% (у III кварталі 2024 року – «мінус» 23.1%).

Паспорт вибірки^{1,2}

Розподіл респондентів за основним видом діяльності підприємств (за КВЕД), %

Розподіл респондентів за розміром підприємств за кількістю працівників, %

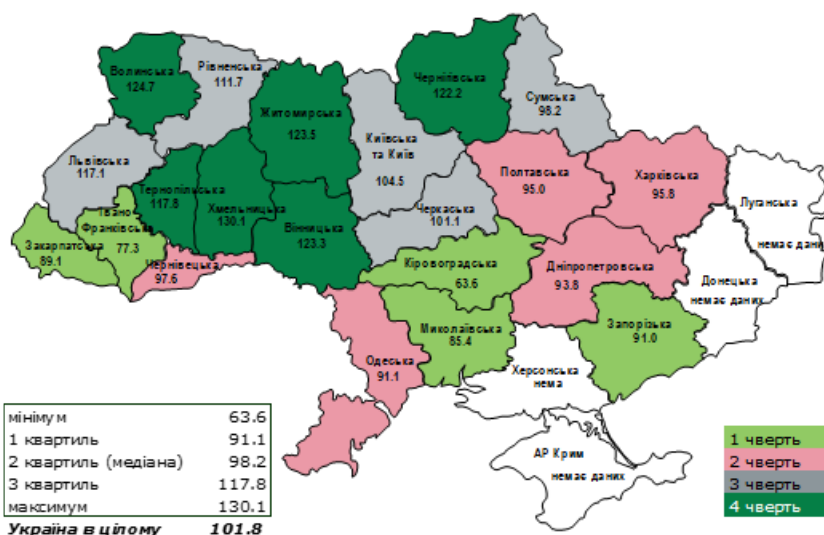

Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- період проведення – 31 жовтня – 25 листопада 2024 року;
- опитано всього 12 підприємств;
- вибірка підприємств за видами економічної діяльності нерепрезентативна.

Індекс ділових очікувань на наступні 12 місяців за областями³, %

*квартиль - значення ознаки, яка ділить ранжовану сукупність значення показника (ІДО) на чотири рівновеликі частини;
**медіана - значення ознаки, яка розміщується в середині ранжованої сукупності і поділяє її на дві рівні частини.

Таблиця. Очікування підприємств Рівненської області щодо їх ділової активності (за складовими)

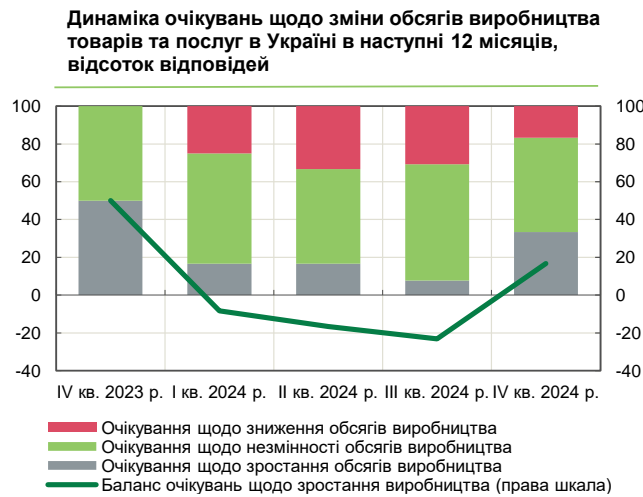
Очікування респондентів у наступні 12 місяців щодо:	Баланси відповідей, %				
	IV кв. 2023 р.	I кв. 2024 р.	II кв. 2024 р.	III кв. 2024 р.	IV кв. 2024 р.
фінансово-економічного стану	16.7	16.7	8.3	-7.7	0.0
загальних обсягів реалізації продукції власного виробництва	33.3	8.3	0.0	0.0	25.0
інвестиційних видатків на проведення будівельних робіт	-9.1	-8.3	-16.7	-16.7	16.7
інвестиційних видатків на машини, обладнання та інвентар	8.3	25.0	0.0	-16.7	16.7
кількості працівників	8.3	8.3	0.0	7.7	0.0

¹ Вибірка формується пропорційно внеску регіону і виду економічної діяльності у виробництво валової доданої вартості України.

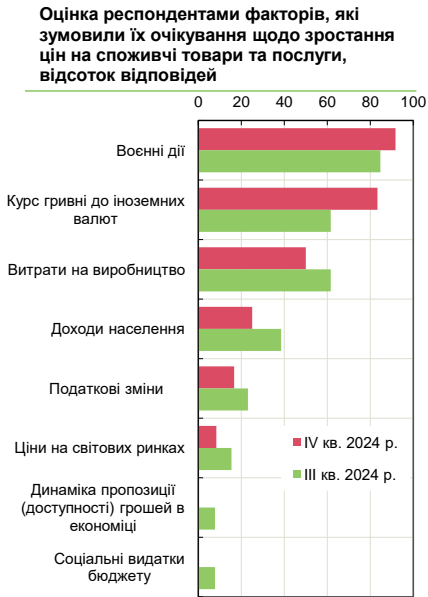
² В окремих випадках незначні розбіжності між підсумками та сумою складових можливі за рахунок округлення.

³ Індекс ділових очікувань – агрегований показник щодо очікуваного розвитку підприємств у наступні 12 місяців, розрахований за балансами відповідей респондентів стосовно змін фінансово-економічного стану підприємства та майбутньої економічної активності.

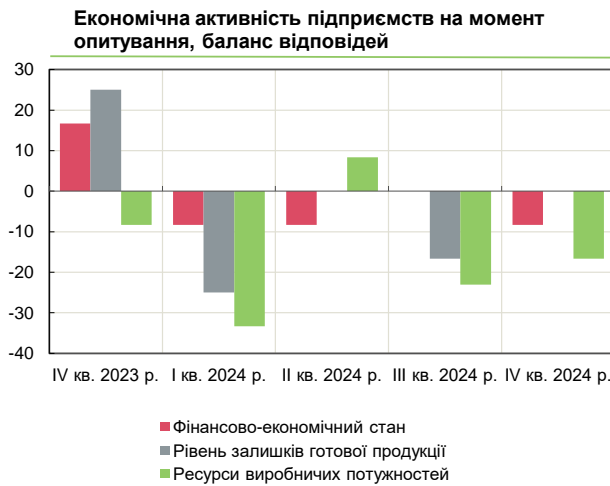
Графік 1

Графік 2

Графік 3

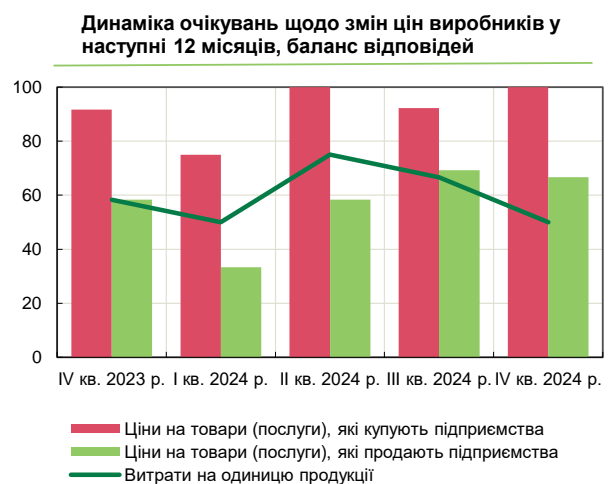
Графік 4

Графік 5

Графік 6

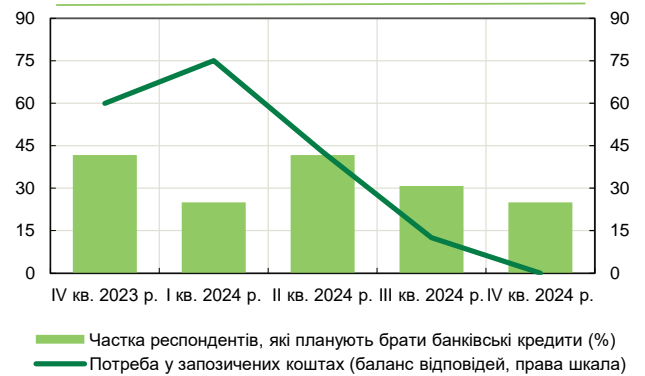
Графік 7

Оцінка респондентами факторів, які впливають на зміни рівня відпускних цін на товари та послуги, відсоток відповідей

Графік 8

Очікування респондентів щодо потреби в запозичених коштах та плани щодо банківських кредитів найближчим часом, відсоток відповідей

Графік 9

Оцінка респондентами факторів, які можуть змусити підприємство уникати/відкладати використання кредитних послуг банків, відсоток відповідей

